

مشخصات لایحه

دوره نهم - سال اول

شماره ثبت:

۷۹

شماره چاپ:

۸۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۱/۴/۷

نام دفتر:

مطالعات ارتباطات
و فناوری‌های نوین

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۸۰۱۲۴۴۹

تاریخ انتشار:

۱۳۹۱/۴/۲۵

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در انجمن
نظام جهانی ارتباطات سیار»

بیان موضوع

انجمن نظام جهانی ارتباطات سیار (GSMA)^۱ یک انجمن بین‌المللی است که حدود ۸۰۰ اپراتور تلفن همراه GSM^۲ و بیش از ۲۰۰ شرکت فعال در صنعت تلفن همراه عضو آن هستند. این انجمن در سال ۱۹۸۷ تأسیس شد و در زمینه ترویج فناوری GSM و حمایت از اپراتورها، مشترکین و ذینفعان فناوری GSM فعالیت می‌کند. این انجمن بیش از ۶ میلیارد مشترک در قالب اپراتورهای GSM دارد که حدود ۹۰ درصد کل بازار تلفن همراه سلولی دنیا را دربر می‌گیرد. این انجمن در توسعه فناوری GSM ارتباطات سیار نقش محوری دارد و در دو حیطه ایجاد خدمات و بازارهای جدید فعالیت می‌کند. همچنین به اعضا کمک می‌کند تا خدمات جدیدی در قالب فناوری GSM ایجاد و به اجرا درآورند. این انجمن کمیته‌های تخصصی و منطقه‌ای در زمینه شبکه تلفن همراه، هماهنگی بین اپراتورهای عضو، رومینگ بین‌الملل، مسائل مربوط به تعرفه‌ها، امنیت شبکه و... را دارد. اپراتورهای عضو انجمن که در ۲۲۰ کشور یا منطقه دنیا به ارائه خدمت مشغول هستند. اپراتورهای ایرانی عضو انجمن عبارتند از:

ردیف	اپراتور	نوع GSM	وضعیت فعالیت*
۱	ایرانسل	GSM 900/1800	فعال
۲	اپراتور تلفن همراه سازمان منطقه آزاد کیش	GSM 900	فعال
۳	اپراتور اول (همراه اول)	GSM 900/1800	فعال
۴	شرکت ارتباطات سیار اصفهان	GSM 900	فعال
۵	تالیا	GSM 900	فعال
۶	اپراتور سوم (تأمین تله‌کام)	GSM 900/1200	در حال راه‌اندازی
۷	اپراتور سوم (تأمین تله‌کام)	3G 2100	در حال راه‌اندازی

* وضعیت فعالیت براساس اطلاعات مندرج در سایت GSM ذکر شده است.

هزینه‌های عضویت در این انجمن در جدول زیر آمده است:

هزینه اشتراک یک‌ساله به دلار آمریکا	درآمد سالانه اپراتور (برحسب میلیون دلار آمریکا)
۱۰,۰۰۰	کمتر از ۵۰
۱۵,۰۰۰	۵۰-۱۰۰
۲۵,۰۰۰	۱۰۰-۲۵۰
۵۰,۰۰۰	۲۵۰-۵۰۰
۷۵,۰۰۰	۵۰۰-۷۰۰
۱۰۰,۰۰۰	بیشتر از ۷۰۰

1. Global System for Mobile Communication Association (GSMA)

۲. GSM نوعی استاندارد ارتباط سیار است که فناوری‌های هم‌خانواده آن شامل 3GSM, EDGE, GPRS است.

نقاط قوت

حرکت با فناوری روز دنیا و استفاده از آخرین استانداردها، اطلاعات، امکانات و خدمات پیشرفته دنیا لازمه صنعت ارتباطات سیار کشور است که در انجمن‌های مهم بین‌المللی مانند این انجمن ارائه می‌شود. همچنین فراهم نمودن تسهیلات تلفن همراه برای هموطنان ما در کشورهای دیگر جهان و برای گردشگران خارجی در کشورها و کسب درآمد ارزی از رومینگ بین‌الملل ایجاب می‌کند از مزایای عضویت در انجمن استفاده کنیم.

توسعه شبکه تلفن همراه، بهره‌گیری از استانداردهای روزآمد فناوری اطلاعات سیار، عقد قراردادهای رومینگ بین‌الملل، دسترسی به اطلاعات شبکه و رومینگ، مشارکت در گروه‌های کاری و گروه‌های منطقه‌ای، دسترسی به نقشه‌های پوششی در کل دنیا، دسترسی به مستندات اعتبارگوشی‌های تلفن همراه و فناوری ساخت آن، دسترسی به الگوریتم‌های معتبر رمزنگاری و تعیین هویت تلفن همراه، از دیگر مزایای عضویت در این انجمن بین‌المللی است.

نقاط ضعف

۱. درحال حاضر پس از خصوصی‌سازی شرکت مخابرات ایران که شرکت ارتباطات سیار نیز ذیل آن است، هیچ یک از اپراتورهای تلفن همراه ایران دولتی تلقی نمی‌شوند. بنابراین ضرورت رعایت اصل هفتادوہفتم قانون اساسی که در آن اشعار می‌دارد: «عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌ها، قراردادها و موافقتنامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد» در لایحه که پیوستن به یک انجمن است و در این انجمن اپراتورهای تلفن همراه عضو هستند و نه کشورها و دولت‌ها الزام قانونی وجود ندارد.

۲. در رابطه با «کمک» دولت به این انجمن، اگر چنین محملی وجود دارد، دولت موظف است طبق اصل هشتماد قانون اساسی میزان آن را دقیقاً معین کند تا مجلس شورای اسلامی بتواند راجع به آن تصمیم‌گیری نماید. اما اگر چنین محملی وجود ندارد ورود به آن توجیهی ندارد.

۳. اگر ضرورت پیوستن به این انجمن برخلاف بند «۱» توسط دولت توجیه شود، با توجه به اینکه هم‌اکنون وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مسئولیت این امر را عهده‌دار است: اما لایحه به آن تصریح ندارد. این نکته برخلاف اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است و لازم است دستگاه اجرایی ذیربط در لایحه تصریح و در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسد.

پیشنهادها

با توجه به دولتی نبودن هیچ‌یک از اپراتورهای تلفن همراه پیوستن به این انجمن از طرف دولت لزومی ندارد و به‌ویژه که اپراتورهای کشورمان هم‌اکنون در این نهاد عضو می‌باشند.

ضمناً با توجه به در دسترس نبودن اساسنامه امکان اظهارنظر در مورد این لایحه وجود ندارد در ثانی به همین دلیل مجلس قادر به تصویب اساسنامه نبوده و در نتیجه شورای محترم نگیهان به این مسئله یعنی عدم تصویب اساسنامه ایراد وارد خواهد نمود و در صورت تصویب توسط لایحه در مجلس با ایراد شورا مجدداً به مجلس اعاده خواهد شد.

بنابراین پیشنهاد می‌شود که تصویب لایحه از دستور کار کمیسیون خارج شود.